

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Κίνδυνοι - Έξαρτηση
Ήλεκτρονικά παιχνίδια

■ Πώς γινόμαστε «σκλάβοι των “likes”»

Τò νέο ναρκωτικό*

«Όπου εξοβελίζεται ο Θεός,
έκεϊ εἶδωλο εἶναι ὁ ἄνθρωπος...»

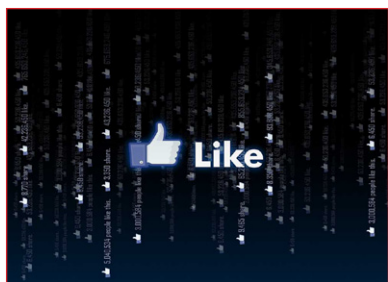
Έτσι χαρακτηρίσε, σὲ πολὺ ἀξιόλογη συνέντευξή του στὴν «Καθημερινή» (17.4.2023), τὸν ἐθισμό ποὺ προκαλοῦν τὰ κοινωνικά δίκτυα στοὺς χρήστες τους –κυρίως ἐφήβους– καὶ μάλιστα ὁ μηχανισμὸς τῶν «likes» (ἐπιδοκιμασιῶν), μὲ τὸν ὁποῖο εἶναι ἄμεσα συνδεδεμένα αὐτά, ὁ Καθηγητὴς Ἱατρικῆς Ἀνθρωπολογίας καὶ Ψυχολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ρόχαμπτον, Τζέιμς Ντέιβις.

● **Ο** Καθηγητὴς συνδέει τὸ γεγονὸς τοῦ τριπλασιασμοῦ τῶν ποσοστῶν ψυχικῆς ἀναπηρίας τὶς τελευταῖες δεκαετίες μὲ τὴν εὐρεία χρησιμοποίηση τῶν μέσων κοινωνικῆς δικτύωσης.

Συγκεκριμένα, στὴν ἐρώτηση: «πὼς ἡ χρησιμοποίηση τῶν μέσων κοινωνικῆς δικτύωσης ἐπηρεάζει τὴν ψυχικὴ ὑγεία μας», ὁ Καθηγητὴς μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«**Γ**νωρίζουμε, ὅτι σχεδὸν τὸ 60% τῶν ἐφήβων ἀναφέρει πὼς ἔχει βιώσει κάποιον εἶδος διαδικτυακῆς παρενοχλήσεως ἢ ἐκφοβισμοῦ». **Ε**πίσης «οἱ μισοὶ ἀπὸ τοὺς ἐφήβους ἀναφέρουν συνεχῆ χρήση τοῦ διαδικτύου, ἡ ὁποία συνδέεται μὲ τὴ χειροτέρευση τῆς ψυχικῆς υἱείας τους. **Η** συνεχῆς καὶ ἄσκοπη κύλιση τῆς ὀθόνης μειώνει σημαντικὰ τὴν ἱκανότητά μας νὰ συμμετέχουμε σὲ ὁποιοδήποτε εἶδος ἐστιασμένης προσοχῆς, δηλαδὴ τὸ εἶδος τῆς προσοχῆς ποὺ εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητο, γιὰ παράδειγμα, γιὰ τὶς ἀκαδημαϊκὲς ἐπιδόσεις μας. **Αὐ**τὸ τὸ φαινόμενο θὰ μπορούσαμε πλέον

νὰ τὸ θεωρήσουμε ὡς κοινωνικὸ πρόβλημα».

Καὶ συνεχίζει: «Ἔχουμε ἐπίσης ἀκούσει γιὰ τὶς ἐπιζήμιες συναισθηματικὲς ἐπιπτώσεις τῆς “κουλούρας τῆς συγκρίσεως” στὰ μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης, ὅπου εἴμαστε καταδικασμένοι νὰ συγκρί-

νουμε συνεχῶς τοὺς ἑαυτοὺς μας δυσμενῶς μὲ τὶς λεγόμενες “ὑπέροχες” ζωὲς ποὺ ὅλοι οἱ ἄλλοι δημοσιεύουν. **Τ**ὰ μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης διδάσκουν μιὰ ὁλόκληρη γενιὰ (...), ὅτι ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ σημαντικὰ ἐπαγγέλματα στὴ ζωὴ εἶναι ἡ κατασκευὴ μιᾶς ἐλκυστικῆς καὶ δελεαστικῆς εἰκόνας τοῦ ἑαυτοῦ μας. **Ε**πομένως, ὁ ὀξὺς κίνδυνος (...) εἶναι, ὅτι ἡ καλλιέργεια τῆς εἰκόνας συγχέεται πλέον μὲ τὴν καλλιέργεια τοῦ χαρακτήρα. **Ἀ**ντὶ νὰ ἐργαζόμαστε γιὰ νὰ ἀναπτύξουμε χρήσιμες καὶ ἀξιέπαινες προσωπικὲς ιδιότητες, ξοδεύουμε μεγάλη ἐνέργεια γιὰ νὰ βελτιώσουμε τὸ διαδικτυακὸ πορτρέτο μας».

Ὁ κ. Καθηγητὴς ὑπογραμμίζει, ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ γινόμαστε σκλάβοι τῶν «likes» ποὺ μᾶς κάνουν οἱ ἄλλοι, καὶ θέτουμε κάθε φορὰ τὰ αἰσθήματα καὶ τὶς ἐσωτερικὲς διαθέσεις μας ἀναλόγως μὲ τὸ ἂν γινόμαστε ἀποδεκτοὶ ἀπὸ τὸ κοινωνικὸ σύνολο στὶς διάφορες δημοσιεύσεις ποὺ κάνουμε στὸ διαδίκτυο σχετικὰ μὲ τὸν ἑαυτὸ μας. «**Τ**ὰ “likes”», καταλήγει, «εἶναι ἓνα εἶδος νέου εἰκονικοῦ ναρκωτικοῦ, μιὰ φθηνὴ (...) ψυχοτρόπος εὐφορία ποὺ τὴν ἐπιδιώκουμε ὅλο καὶ περισσότερο γιὰ νὰ ἐνισχύσουμε τὴν αὐτοεκτίμησή μας», ἀντὶ γιὰ τὴ σκληρὴ δουλειὰ ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ χαρακτήρα μας μέσα στὶς πραγματικὲς σχέσεις μὲ τοὺς ἀνθρώπους γύρω μας.

Εἶναι πολὺ σημαντικὲς οἱ παρατηρήσεις αὐτὲς τοῦ διακεκριμένου Καθηγητῆ. **Ὁ**που τελικὰ ἐξοβελίζεται ὁ Θεός, ἐκεῖ εἰδωλοποιεῖται ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀναζητεῖ τὴν ἐπιβεβαίωση ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ τὴ μάταιη δόξα, τὴ φθηνὴ καὶ ρέουσα.

Τί ἐκφυλισμὸς, πράγματι!

(*) Βλ. <https://www.osotir.org/2023/04/24/to-neo-narkotiko/>. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.